

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Sanctuario Lavretano Almæ Virginis Domo Relatio

Bartoli, Baldassare

Macerata, 1675

Cap. VIII. De Indulgentijs, Priuilegijs, ac Donarijs Romanorum Pontificum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64934)

*De Indulgentijs, Priuilegijs,
ac donarijs Romanorum
Pontificum.*

Cap. VIII.

EX temporum monumentis, Diplomatumque habetur, omnes Pontifices Maximos hanc Sacrosanctam Domum, post Lauretum transuetam, suis quibus decretis, qua Indulgentijs, qua donarijs locupletasse.

Benedictus XII. Tolesanus anno salutis 1347. primas contulit Indulgentias, Recinetensi Senatu specialiter deposcente.

Urbanus VI. ob micantes radios qui noctu Vigiliæ Natiuitatis Deiparæ anno 1388. hoc super Sacellum descenderunt, plenariam imperciuit pro Mariæ Natali.

Bonifatius Nonus biennio elapso eas pro trimestri autumnali comprobauit.

Martinus V. ut eo magis Sacri Cubiculi honos, hominum concursus

augeretur, Recinetenses tunc temporis nudini frui posse concessit.

Nicolaus V. pro die festo salutatae Virginis alias adiecit Indulgentias, decrevit authoritate Apostolica donaria, oblataque Lauretanæ Virgini nullo modo, & quavis causa absque permittu, & Bulla Pontificia alienari, seu permutari posse.

Calistus III. ab hostium iniurijs, ac repentinis impetibus Sacellum arcendi cupiditate flagrans, armis propulsatorijs communiuit Templum, & cum tela Turcarum ad ea tempora in Achaiã, & Epyrũvictricia progredirentur, ad ea retundenda Christianæ Reipublicæ Principum contraxit auxilium. & Classe composita, Duce Aquileæ Patriarcha, factum est, ut non nullis Asiæ Oris, locisque depopulatis, hostis furor opprimeretur.

Pius II. Sancita à suis Prædecessoribus effici curavit.

Paulus II. Venetus præclara ex familia Barba, adhuc S. R. E. Cardinalis, vita functo Pio, Romam rediens, ad ulcere depræhenditur exitiali, ardoreque febrili, & acerbo capitis,

inguinumq; dolore cum grauiter præ-
 meretur, vsque adeo, vt equitare
 amplius non posset, in tam graui ven-
 sante periculo, non eminus à Sacra
 Lauretana Domo se abesse recordatus,
 ad eam pergit, illucque ingressus, quæ
 maxima pietate posuit, Deum, Dei-
 que Parentem implorat, inde alto
 somno immerfus, cœlitus in illo factus
 admonitus, se in locum decessi Pon-
 tificis successurum fore, ac experre-
 ctus incolumis, gratijs pro beneficio
 humiliter actis. Cubiculi accito Præ-
 fecto, pro amplioris Templi edificio
 ei, vt apparatus ab omni re, videli-
 cet calcis, lapidum, laterum, ligno-
 rumque ingentem faceret, mandauit.
 Demum ad Urbem peruentus, vnan-
 imi Cardinalium consensu electus Pon-
 tifex, humiliora Templi Lauretani
 fundamenta (spreta mora) destrui
 nouumque magnificentiori forma
 ædificari voluit, quod ad nostra vsq;
 tempora perseuerat, decoreq; affluit.
 Indulgentias pro Beatæ Mariæ Nati-
 uitatis, Purificationis, & Assumptio-
 nis Festiuitatibus, pro anniuersarijs
 Dominicis, Hebdomodæ maioris die-
 bus

bus, Resurrectionis Domini, Pentecostes, & Corporis Christi cum octava solemnitatibus amplificauit. Sacerdotibus, ad confessiones excipiendas designatis, auxit auctoritatem, quæ in criminis absolutione solum spectat ad Apostolicam sedem, ac Decumis exemit Lauretum.

Xistus IV. indulgentias enarratas comprobauit, & vota quæcunque permutari posse, præter Summo Pontifici reservata. Templi mœnia contra hostis iniurias, omnesque insultus munivit propugnaculis, quorum aspectus Arcem esse pronunciat cum domicilijs imbricatis ad usum militum. Duobus insuper molitrinis additis, nec non cominus Armamentario.

Innocentius VIII. anno salutis 1491. ne dum Sacro Cubiculo gemmatam rosam, sed Templo peristromata dono dedit & compertum habens Patres penes Carmelitas olim Nazarethi Ediculæ sacræ curam fuisse, illorum triginta ei præesse mandauit auctoritate eadem, qua Poenitentiarij Apostolici funguntur.

Julius II. pro Annunciationis die
alias

alias adiecit Indulgentias, & à Re-
netensi ditione secrevit Lauretum, Sa-
cræ Domus Patrocinium sibi ascivit
eamq; tanquam Sacellum, siue Capel-
lam Pontificiam haberi voluit, in quo
non secus, vt Romæ in Basilica San-
cti Petri coram stante Pontifice Maxi-
mo solemnî ritu, & pompa res sacra
fieri possint. Duas præstantes nolas
organumq; formari, & ligusticos ve-
hi lapides, quibus Alma Domus con-
uestiretur, curauit, properauit. In-
de vt Pontifex gratus non tantum, se-
pius in Virginem, impensius Laure-
tanam Ædem decorare cepit; Proin-
de Aram maximam sacra suppellecti-
li ad augendam ratus, egregium Ami-
culum attalico opere crispante, ar-
genteam Crucem pondo librarum
quadräginta illulam auro, antiquoq;
opere celatam, bina etiam sesquicubi-
talia candelabra eiusdem materiæ, ac
operis, pondo 26. ab Vrbe misit cum
hac inscriptione.

*Julius Secundus Pontifex Maximus
Deiparæ Virgini Lauretanæ dicauit
anno Domini M. D. X. in hoc signo
vinces.*

His

Recipi
 n, Sa
 ciuit
 Tape
 n qu
 a Sac
 Max
 sacre
 holds
 os ve
 s con
 . In
 n, se
 aure
 Proin
 llecti
 Am
 , ar
 cum
 quog
 icubi
 iæ, ac
 : cum
 imus
 cauit
 signo
 is

His neque contentus binos insuper
 Aræ ornatus, seu frontalia villosi ho-
 loserici cerulei, insignes ob aureum,
 & margaritas opere phrygio addidit.
 Altarium ornatui ministrorum orna-
 tum adiecit. Mitram egregiam, aliaq;
 Pontificum ornamenta, quibus Pon-
 tifices, vel Episcopi sacris operantes
 vtuntur. Cochylata insuper peristro-
 mata, Templi parietibus ornandis,
 aliaq; cōplura munera dedit, dicauit.

Leo X anno à partu Virginis 153.
 Indulgentias ampliauit pro Natalis
 Redemptoris quadriduo, pro Augu-
 stissimi Sacramenti die cum octaua,
 & pro septem Laureti Templi Altari-
 bus impertiuit, quæ septenis Romæ
 Basilicis sunt impertitæ, aliæque in-
 præcedentibus relatæ voluit, vt in suo
 robore, & irreuocatæ habeantur. Cā-
 panam rare magnitudinis viginti mil-
 lium pōdo fundandam curauit, eamq;
 Lauretam oppidi nomine appellauit.
 Aduersus repentinas hostium iniurias
 Lauretum fossis, aggeribus, menibus,
 & propugnaculis communiuit, quibus
 ad arcendum Infertas, tormenta
 anea addixit.

Paulus

Paulus III. fornicem Sanctuarij religio-
dine corintho, aditis vndequaque tem-
superiori parte columellis, extruxit pecu-
vtque erga se Deiparæ clementia ex-
taret, magnam pecuniæ summam clar-
beraliter obtulit.

Iulius III. anno à partu Virginis casti-
1554. cum fama latefceret de utilitate mu-
te, quam Cattolica Religio exigebat. Ge-
pijs ex operibus Diui Ignatii Loyola Diu-
Societatis Iesu fundatoris, & Carmelitus
litæ Patres nouem post annos ob aetate que
insalubritatem Lauretanæ à cura Pon-
nitentiaria recessissent, mandauit, vt
Societatis Patres ab eo deligerentur leg-
qui tanquam Apostolici Pœnitentiarij que
rii inibi residerent. Duodecim pro largi-
de fuerunt electi summa cum authoritate que
tate ad confessiones excipiendas, cui Do-
que laudabiliter suo munere fungerentur Tri-
tur, mouerunt pro bono publico plu-
Pontificis animum, vt religiola eo gen-
rum familia vsque ad triginta sex ad-
geretur, at minorem deinceps nume-
rum pro Ecclesiæ ministerio sufficere reti-
reperitum, ad viginti redacti sunt. bus

Pius IV. & Paulus IV. vt erga Sacra-
cram Ædem augetur honos, & re-
co-

ligio

arij religio, & ad publicam Laureti utilita-
aque rem, multa sibi susceperunt, multamq;
truxerunt pecuniam erogauerunt.

cia e Pius V. cuius pietas, & Sanctitas
nam claruit, studio feruente pro Sancta,
Domo elaborauit, eique pallium,
Virgin cassulamque opere attalico crispante
utilita munifice dedit.

rigeba Gregorius XIII. anno a reconciliata
Loyola Diuinitate 1574. Indulgentias supe-
Carme rius adductas comprobauit, addidit-
b aer que ne illis Romani Iubilei sacer an-
a Po nus (quo tempore vbique Terrarum
nit, cœteræ reuocantur) obstaret. Col-
entur legium Illyricum fundauit. Imagini-
centia que sacræ prætiosa dona munificè
proit largitus est, & vna cū aurea Rosa, quæ
ethori quotannis in quarta Quadragesimæ
s, cū Dominica à Pontificibus benedicitur.
geren Triennio postmodum elapso Tem-
ublico plum exornauit. Aram cum Indul-
la eo gentiis pro Defunctis concessit. Utq;
ex au ad vsum cuiuscunque etiam remotæ
nume Regionis Historia Lauretana euulga-
ficere retur, compendium octo Idiomatici-
nt. bus. Latino, Arabo, Greco, Ger-
a Sa manico, Gallico, Hispanico, Illyri-
& re co, atque Polono describi iussit in ta-
gio bulis

bulis, quæ in Ecclesiæ columnis perlem
dent. Itidemque Indulgentiarum tam
elargitiones in marmore incisibus
fuerunt.

Xistus V. Picenus anno Domini C
1586. Ecclesiam Lauretanam Episcopi
pali Sede, oppidumque Ciuitatis Offi
mine, ac diplomatibus condecorari
uit. Ad publicam Aegenorum vince
rarem Pietatis montem erexit; Teget
pli constructionem aspectus per Lau
voluit, & argenteam pro Deipara debe
vestem egregiè cœlatam donauit. Sa

Clemens VII. plenaria Indulgentia
quotidiana locupletem reddit A
culam Sacram.

Paulus V. diplomata ampliauit
eoque perurgente Cardinalis Gall
Sanctæ Domus Patronus duos extr
xit fontes alterum intra Ciuitatem
tis egregium, alterum extra Portam
Romanam.

Innocentius X. vt Indulgentia
Lauretana in suo robore, ac irreu
cata permanere deberent, cum
plomate eodem anno Iubilei Sanct
à se indicto 1650 expresse declarauit.

Alexander VII. Culcitram pen
lem

nis pelem opere phrygio, auroque contex-
 iarum tam, cuiusmodi a Summis Pontifici-
 incibus Romæ Basilicis, pro vt consue-
 tudo est, obtulit Sanctuario.

Dom Clemens X. Temp um Lauretanum
 Episc expoliuit; Cœmeterium excitauit.
 atis Officinam Sanctæ Domus Aromata-
 decoriam exornauit. Noui fontis irrigui
 m vt inceptum opus, ne retardaretur, vr-
 get. Utque Indulgentiæ Sanctuarij
 per Lauretani permanere in suo robore
 eipar debeant, ne ve his Romani Iubilei
 ait. Sacer annus obstaret, peculiari

suo diplomate hoc ipso an-
 no Iubilei ab ipso edi-
 dito 1675. de-
 clarauit.

† †

De